

22 шоп/с

АЧО ШОПОВ

**СЛЕД СЕ СО
ТИШИНАТА**

Р20.1633-1 ШОП/С

АЦО ШОПОВ

СЛЕЈ СЕ СО ТИШИНАТА

Книгоиздателство „Кочо Рацин“

Скопје — 1955

УБАВИНАТА

УБАВИНАТА

На. Л. Личеноски

Ме прогони како жена блудна,
ненаситна, похотна, осамена.
Ме грабнува во прегратка пламена
неизбежно и со сила судна.

И ме фрла со дланката лесна
в чудна игра, в чудно компонирање,
изгаснувам во грч и умирање
и се враќам в живот како песна.

Па со поглед што блика и зрачи,
потонувам до дно во модрината,
и кликнувам пак на убавината:
Прострелај ме со своите лачи!

Прострелај ме, па се' нека стивне
без расудок, без празно умување,
и блесокот на тоа лудување,
само твојот блесок нека вивне.

ВО ТИШИНА

Ако носиш нешто неизречено,
нешто што те притиска и пече,
закопај го во длабока тишина ,
тишината сама ќе го рече.

ПРОМЕНАТА

Она личи на измама тешка.
Безобзирно, дрско во крвта заронува.
Денес што е за подбив и смешка
Со утрешна смисла в миг го озаконува.

Игро мудра, само таква биди,
разгрни се сета богато надарена,
и секогаш во животот иди
од несекидневноста чиста и озарена.

Се што гасне се в зеница сјае.
Преминот е тихо, светло насмевнување.
Дај природо, мојот живот да е
далеку од секо штуро примирување.

АХ ТАА УБАВИНА

Ах таа убавина, ах таа убавина,
тоа диво во крвта завивање.
Кине, граба, сече, носи како лавина,
вечна е притаеност и вечно откривање.

Не, не треба починка, не треба смирување,
сето поле пукнало од здравина,
па крвта е моја светло разденување
од таа разгаленост, од таа убавина.

КОГА ТИ Е НАЈТЕШКО

Кага ти е најтешко, кага ти се чини
дека гласот ти е крик, а погледот - молење,
загледај се, нурни се во водите сини,
ај, во таа свежина, во тоа шумолење.

Ќе сетиш о длабк здив
сила и смирување.
Погледот ќе блесне жив,
жив од подмладување.

МЛАДОСТ

Секоја утрина се будам млад како сонцето
што далгите на сонот ги позлатуво.
Како успокојува таа младост непрестајно
раѓана
и каква надеж обогатува!

Но минат бргу миговите на утрината
и еве: веќе и пладне приближува,
една мисла бавно над ведрината
потајно се спушта и загрижува.

А кога во нокта како пред огледало
минотото се слее во иднината
беспопштедно ме прогонат во мракот
двете будни очи на вистината.

Но утредента пак станувам пробуден од
сонцето
што далгите на сонот ги подмладува,
па не знам дали од љубов или од омраза
со таа младост за се ме наградува.

ГО БАРАМ СВОЈОТ ГЛАС

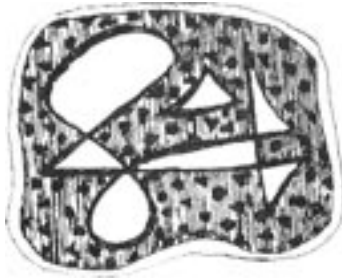
Го барам својот глас во молкот див на морето,
оно се скаменува.

Во жолтата пустина на есента го барам,
она зазеленува.

Моите раце не се мои раце
(моите раце со прсти но месечина).

Моите очи не се мои очи
(моите очи, очи за далечина).

Мојот збор е тврда вилица на времето
што р'ти по нивјето со заби на семето.

КОН ГАЛЕБОТ ШТО КРУЖИ НАД МОЈАТА ГЛАВА

Галебе мој,
не слетувај на моите очи.
На тие брегови откинати ниеден пристан
нема.

Зарони во сите длабочини,
надлетај над сите височини
и дај виделина да земам!
Галебе мој, јас очи веќе немам.

Не слетувај на моето срце!
Галебе мој, срцето не е мое:
мини низ сите предели неминати,
крај сите живи, непознати, загинати.
Загледај во сите осамени, сите разделени,
и сите ледени врвои и сите ливади зелени,
и чуј -
додека твоето крило над нив морно се вие
како немирно во нив моето срце бие!

Не слетувај галебе мој,
врати се пак ва јатото.
Јас сум лотка, осудена
на судир со непознатото.

NOTRE DAME

Богохулно, грешно и без срам
сека вечер мислам покрај Сена:
што би сторил да е Notre Dame
чудом млада и убава жена?

Да си в Париз, да си така сам
и самота така да те кине...
Дал' и она, би сакал до знам,
рамнодушно мене ќе ме мине?

О не, нема!.. Штом огрее ден
ќе ме втаса крај мирната река:
„Поведи ме во Boulogne i Vincennes,
столетија јас тебе те чекам.“

Како тогаш ќе се сетам млад,
каква сила и пркос ќе сетам!
И сигурно - и во овој град
јас ќе бидам најнежен поета.

Но попусто - сонот си е сон,
а животот други далги влече.
Нема каде: преку Babylone
да одлутам на Pigalle и вечер.

И тргнувам без надеж, без моќ.
Сена плиска под лотките леки...
Барем да сум само една ноќ
едно кубе на нејните плеќи!

ПЕСНИ ЗА ПРИЈАТЕЛОТ

ЈАС И МОЈОТ ПРИЈАТЕЛ

Расневме заедно, заедо крадевме вишни
и иста судба секогаш имавме ние.
Ги знае добро моите желби скришни
и знам што сака од сите вас да скрие.

Денес ме виде во паркот како седам,
и кога пријде увилен, блед и стресен
јас сетив дека непознат човек гледам
како што гледа во мене таа есен.

ТИ НЕ СИ СЕКОГАШ ТАКОВ

Пријателе, знам, ти не си секоташ таков,
и не се такви сите твои есени.

Тажно е да зборуваш осамен во мракот
за своите радости однесени.

Тажно е да копнееш за една средба само
кога ти е животот бескрајно патување,
галеби да носиш на своето рамо
а да не го чуеш нивното милување.

Тажно е во ноќта да бидеш сам со птиците,
да чекаш со нив сам в некоја пуста станица,
и додека некој се лула низ улиците
да мислиш дека ти си, ти си тој пијаница.

Пријателе, знам, не е секогаш така
и не се такви сите твои есени.

Понекогаш ја топлат твојата рака
стиховите од ветерот донесени.

ПРИЈАТЕЛСТВО

Он ми ја донесе својата
песна со усни да ја земам.
И ништо сега освен неа,
ништо немам.

Кому да ја подарам таа среќа мала,
тој кикот црвен, тој усмев палав?
Пријателе мој, зар те губам
зашто те љубам, зашто те љубам?

КОН ПРИЈАТЕЛОТ

Отпатувај ако ти е мака,
ако чекаш - отпатувај пак.
Возот патник во ноќната мрака
до небото расфрлува траг.

Светла нитка...како галеб летнат,
како шепот и сонлив и тих.
Пријателе, таква нитка светна
утринава и во твојот стих.

Пријателе, пријателе, далеку,
пијан одам од копнеж и жед.
Зар е важно дал не плиска залез
или зора по образот блед.

Светот - свет е, а ти - крв и рана,
кој го слути твојот жеден плам,
и кој слути дека си фонтана
кога ноќе поминуваш сам.

Отпатувај ако ти е мака,
ако чекаш - отпатувај пак,
Возот - патник во ноќната мрака
ќе расфрла нов и светол траг.

ИМАМ ПРИЈАТЕЛИ

Имам пријатели што идат кога сум сам
и глуво легло на неизвесноста вијам.
Каде да отидам, каде да залутам, знам –
никаде од нив себе си не ќе се скријам.

Они се божилак, они се прснати капки
од врв на земјата па за облаците врзани.
Не ќе ги заглушат во мене нивните стапки
ветровите кон заборав забрзани.

Но само еден со стапки кришум сторени
ко крадец некој го граба моето бreme,
и ги разголува, ги корне моите корени,
па јас се чувствувам дека сум живот и време.

Имам пријатели, но само еден така
и радост носи и светла човечка мака.
Зар да сум натажен, зар очај да ме фати
што негде замина и може не ќе се врати?

РАЗДЕЛБА

Не, и ако отидеш кога узреат маслините
и од глувото пристаниште првиот кораб
крене,
ако сетиш некогаш во бурјанот на годините
како се исчезнува и полека вене, -

Не, тоа не ќе биде обично разделување
и една младост попусто измината,
разделбата ќе прилега на цврсто
прегрнување
на некој превој непознат далеку во иднината.

МИНИЈАТУРИ

НОЌТА

I

Со лажна убавина ги обвива предметите
и им дава облик на вистинско збивање.
Ги измамува луѓето...и само со поетите
има допир силен ко најприсно сливање.

Сал нив им ги отвора широко зениците
топли од сонувања за дни недонесени,
меѓу сите предели ги брише границите...
Затоа поетите гледаат занесени.

II

Ноќта е заборава, забораваот успивање,
кога сите мисли на праг ги оставаме.
Денот клика возбудено: памети ме, памети ме,
ко пролетни води твое сум разливање,
а ноќта: пополека се' да забораваме.

ЛИСТ

Се откина од гранката сам, полека и несетено
и остана во воздухот да лебдее така.
Мислејќи дека е жолта пеперуга, детено
пружи по него рака.

И не се измени ни со прелив мал
на есента божилото.
Само гранката задржа скриена жал,
жал за зеленилото.

ШТРК

Падна на ридот, еден штрк
сонува брегови зелени.
Му се привидува дека е пак
со јатата иселени.

Во летот долг се срушил он
и никој не го закрилува.
Семне ... и мисли дека е сон
првата снегулка што го милува.

ОБЛАК

Патник што нема ни пат ни цел
и со ветровите спие.
Од жед му напукнал образот бел,
оган во очите крие.

Туѓ на секаков земен лик,
туѓ и на страстите свои.
Сам, како некој нестварен лик
меѓу луѓето и сонцето стои.

ВЕРГЛАТА

По булеварот Saint-Germain
верглата минува секој ден.
Старата позната песна здушено в неврат се
слива.
Досадна сива магла, досадна песна сива.

По булеварот Saint-Germain
сликарот стар е секај ден.
Непознат снуждено седи дури го пречека
зора,
непознат слики нуди на сите в „Source“ и
„Flora“!

На булеварот Saint-Germain
облачен, матен, зимен ден.
Верглата мрмори глуво и глуво мрмори Сена.
Сликарот бавно стана и празен поглед крена

ЗАЛАЖУВАЊЕ

Таа ноќ е, сине, пеперуга бела:
на макова вршка слета и се скри.
Во маково цветје таа ноќ се вплела.
Не мисли ја ти.
Спи, сине, спи.

Таа ноќ е, сине, коњче што се спрема
да замине на пат неброени дни.
Сега се е мирно. Сега ништо нема.
Смири се и ти.
Спи.

НА ЕЗЕРО

Ледено спокојство. Езерска шир.
Тишина. Скаменет мир.

Само во висината,
во сончевината
две бели птици се капат.

Им бијат врело дамарите,
играат над шеварите
се дури не потемне запад.

Наеднаш - немош и загинување .. .
Врз едно невидливо катче од езерото,
како непозната трпка врз телото,
помина бледо, лесно разбранување.
Водата сосема бавно се премрежи
и пак се потона во камено смирување.

Кога ќе се разбранам и толку развилнеам
та да се кренам, да стигнам насекаде,
да давам секому се што ветувам
и како далга неукротена
од брег на брет
мокну да прелетувам?

ЛОВ НА ЕЗЕРО

Птица устремена. Стрвнина.
Исправен нор со закана ..
Глуње езерска поврвнина,
модра од тага. исплакана.

Темниот удар на крилото
темно ја сече модрината.
Блеснува на студенилот
рибата в клунот раскината.

Денот е сив од умирање.
Сами сме. Ништо не велиме.
Некое немо разбирање
не гони да се поделиме.

ИЗЛЕЗИ

Излези во мугрите, излези во ранина
На висока, скалиста, снеговита планина,
по лицето, снагата ветрот да те милува,
мисла ненаслутена в умот да раскрилува.
Во сина далечина нешто да те понесе,
нешто заборавено она да ти донесе.

Стани сам во мугрите, излези во ранина,
на висока ,скалиста, снетовита планина.
Ќе те плисне ветерот, ќе проструи свежина
и ќе здивнеш слободен од некаква тежина.

ОБИЧНА УЛИЦА

Мојата улица нема куќи високи,
ни липи, ни маслини, ни багреми зелени.
Она понекогаш на мртво дрво личи
кај случајно ќе слетаат птиците иселени.

Мојата улица е мала и безимена,
со обични радости и обични грижи,
и да нема зеници од сонцето подгорени
не ќе маже ништо со светот да ја зближи.

Низ мојата улица само јас поминувам
и само навечер штом се успие тишината
она се буди плашлива и измамена,
измамена од гласот на далечината.

УТРЕ

Да, се мина веќе и свршено се' е.
Се' ко молња денес згасна во темнината.
Па сега сум море каде пустош тлее
и солза сум само в зеница истината.

Можеби за болот друго срце треба
и тагата да е лач на месечината,
можеби јас нема да се најдам себе,
можеби ... Но слеј се, слеј се со тишината.

И заборава утре кога ќе ме скрие
и сто сонца светнат над нас во висината –
во моите очи еден зрак ќе бие,
една жива струја и дах на вистината.

Ацо Шопов
СЛЕЈ СЕ СО ТИШИНАТА

Коректор
Драга Стефанова

Технички уредник
Кочо Пандовски

Нацрт на корицата од художникот
Спасе Куновски

Илустрации
Од художникот Димче Протугер

Издавач: Книгоиздателство за уметничка
Литература „Кочо Рацин“-Скопје

Книгата е печатена во печатницата „Гоце
Делчев“ I Скопје (4920) во тираж од 2000
Примероци през месец Ноември 1955 година